

สรุปการประชุมกับภาคประชาสังคม ภาคใต้
กรอบความร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลก

18 พฤษภาคม 2560

หาดใหญ่ สงขลา

เพื่อเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลก (Country Partnership Framework - CPF) ธนาคารโลกจึงจัดให้มีการประชุมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่างๆ รวม 11 ครั้ง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และประเด็นด้านการพัฒนาที่ประชาชนคิดว่ามี ความสำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ข้อคิดเห็นต่างๆ เหล่านี้จะถูกรวบรวมเป็น ข้อมูลประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือสำหรับการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว การประชุมครั้งนี้เป็น การประชุมในภาคใต้ร่วมกับตัวแทนจากภาคประชาสังคมที่มาจากจังหวัดสงขลา นราธิวาส ปัตตานี สตูล ตรัง และยะลา ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม

วาระการประชุม

1. กล่าวต้อนรับ โดย ดร.อุลริค ซาเกา ผู้อำนวยการธนาคารโลกประจำประเทศไทย
2. นำเสนอรายงานวิเคราะห์การพัฒนาประเทศไทยอย่างเป็นระบบ “กลับสู่เส้นทาง: พื้นฟูการเติบโตและ ประกันความมั่งคั่งสำหรับทุกคน” โดย ดร. ธนาภรณ์ เรืองศรี นักเศรษฐศาสตร์ (การพัฒนาภาครัฐ) และ ดร. เกียรติพงศ์ อริยปรัชญา นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส ธนาคารโลก
3. “โอกาสและลำดับความสำคัญด้านการพัฒนาของภาคใต้” คุณจณิสตา จุลสุวรรณจากสำนักพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประจำภาคใต้
4. อภิปรายและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 - a. ความท้าทายและลำดับความสำคัญด้านการพัฒนาของประเทศไทย
 - b. กลุ่มธนาคารโลกจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับประเทศไทยในการพัฒนาวิสัยทัศน์ การ พัฒนาประเทศระยะยาวได้อย่างไร ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน การให้ความช่วยเหลือด้าน เทคนิค หรือการประชุมหารือด้านนโยบาย

- c. ธนาคารโลกสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างสันติสุขและร่วมพัฒนาสามจังหวัดภาคใต้ได้อย่างไร
- d. ธนาคารโลกจะสามารถสนับสนุนให้เกิดความเสมอภาคหญิงชายในการพัฒนาประเทศได้อย่างไร

ผลสรุปการอภิปรายจากผู้เข้าร่วมประชุม

ความท้าทายและลำดับสำคัญด้านการพัฒนาของประเทศไทย	
โครงสร้างพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - จะทำอย่างไรให้โครงสร้างพื้นฐานเกิดจากความต้องการของคนในพื้นที่ เช่น ประเด็นท่าเรือน้ำลึกปากบาราและสะพานสตูล-เปอร์ลิส - ปัญหาเรื่องถนน - หน่วยงานทางหลวงชนบทและหน่วยงานทางหลวงแผ่นดิน ไม่มีการประสานงานและเฉลี่ยงบประมาณกัน ส่งผลให้การสร้างและซ่อมแซมถนนไม่เป็นไปตามความต้องการของพื้นที่ - การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ไม่มีความชัดเจน
การเกษตรและการพัฒนาชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่เป็นเอกภาพของนิยามฮาลาลในแต่ละจังหวัด - โครงสร้างเศรษฐกิจส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตร ปัญหาอยู่ที่การเข้าถึงข้อมูลสื่อสาร ซึ่งประชาชนไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีในการสื่อสาร - การวางแผนบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) - การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ การพัฒนาต่างๆต้องมีการวางแผนผังเมือง การใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ไม่มีองค์ความรู้พอ - รายงานของธนาคารโลกไม่ได้มีการพูดถึงคุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ตรงตามความเป็นจริง เพียงแต่มีการเน้นไปที่ GDP อาจจะนำตัวชี้วัดเกี่ยวกับความสุขเพิ่มเข้ามาได้ - ปัญหายาเสพติด
ทรัพยากรธรรมชาติและความเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งแวดล้อมภาคใต้ที่เป็นภัยพิบัติเกิดจากนโยบายของรัฐ โดยเฉพาะนโยบายพีชเชิงเดี่ยว - ทิศทางของผังเมืองในพื้นที่เขตอุตสาหกรรมสีม่วง กับพื้นที่สีเขียวยังไม่ชัดเจน - แผนของสภาพัฒน์ไม่มีความชัดเจนในเรื่องของทิศทางหรือจุดยืนของภาคใต้ ภาคประชาชนคาดหวัง

ว่าคิดว่าทิศทางควรไปในทางที่ภาคใต้เป็นสีเขียว โดยเน้นในเรื่องของความสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อม และการเกษตร

การศึกษาและการสร้างอาชีพ

- อาจารย์ใช้เวลาไปกับการทำรายงาน จึงไม่มีเวลาให้การสอนอย่างเต็มที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลการเรียนของนักเรียน
- ประชาชนขาดความรู้ทางการเงิน
- การแก้ปัญหาการศึกษาส่วนใหญ่มาจากส่วนกลาง การวางแผนศึกษาควรคำนึงถึงการศึกษาทางเลือกและการศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่นนั้นๆ
- การกระจายความเท่าเทียมทางการศึกษา และอำนาจในการจัดการการศึกษา
- จะทำอย่างไรให้นักเรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและมีคุณธรรมจริยธรรม

การสร้างระบบคุ้มครองทางสังคม

- ชุมชน - การยอมรับบทบาทของชุมชน การสร้างกติกาของชุมชน และการสร้างชุมชนที่พึ่งพาตนเองได้
- ภาครัฐ - การบังคับกฎหมายอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม การเข้าถึงและการรับรู้สิทธิทางกฎหมาย
- ศาสนา - การเคารพสิทธิและหน้าที่ทางศาสนา

ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้

- ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนใต้มีสาเหตุมาจากความท้าทายดังกล่าว: การแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหายาเสพติด การค้าของเถื่อน ความไม่สงบ การสูญเสียคนชั้นมันสมอง (Brain drain) จากสามจังหวัด ความยากจน การขาดแคลนการศึกษาและการเข้าถึงสาธารณสุขที่ดี สังคมพหุวัฒนธรรม
- การยอมรับและให้เกียรติในความแตกต่าง ในศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี
- การใช้สถาบันทางศาสนาเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างรัฐและประชาชน
- การสร้างกติกาชุมชน เช่น ธรรมนูญชุมชน

กลุ่มธนาคารโลกจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับประเทศไทยในการพัฒนาวิสัยทัศน์ การพัฒนาประเทศระยะยาวได้อย่างไร ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค หรือการประชุมหารือด้านนโยบาย

โครงสร้างพื้นฐาน

- ธนาคารโลกอาจจะเข้ามาช่วยในการสร้างแรงกระตุ้นให้กับภาครัฐสำหรับโครงการโครงสร้างพื้นฐาน

<p>ขนาดใหญ่ โดยสนับสนุนให้มีประชาคมที่ก่อนลงมือสร้างแต่ละโครงการ</p>
<p>การเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องการความร่วมมือจากธนาคารโลกด้านเกษตรอินทรีย์ โดยการผลักดันเกษตรอินทรีย์ให้เป็นทิศทางหลักของประเทศ - ให้ธนาคารโลกเป็นผู้ขับเคลื่อนการสร้างวาระเกษตรยั่งยืนให้เป็นวิสัยทัศน์ร่วมกันกับสภาพัฒน์ ให้ธนาคารโลกสนับสนุนการสร้างโปรแกรมหรือสร้างกองทุนเพื่อที่จะเน้นการพึ่งตนเองของชุมชน อย่างเช่น การจัดการทรัพยากรการสร้างพื้นที่เกษตรอินทรีย์ - ธนาคารโลกช่วยวิเคราะห์พัฒนาผลผลิตทางการเกษตร (agricultural productivity) - การสนับสนุนทางวิชาการ/นโยบายการเปลี่ยนแปลงภูมิศาสตร์ (climate change)
<p>การศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรของการศึกษา/การบริหารจัดการบุคลากรและหลักสูตร - ธนาคารโลกสามารถมีส่วนร่วมในการรวมเรื่องการเตรียมความพร้อมตั้งรับภัยจากภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไว้ในหลักสูตรการศึกษา
<p>การค้าและการลงทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารโลกเข้ามาช่วยปรับให้มาตรฐานสากลมีเอกภาพ - พัฒนาองค์ความรู้ให้กับเศรษฐกิจชุมชน โดยเฉพาะเรื่องการค้าถึงแหล่งข้อมูลที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับการผลิตสินค้าต่างๆ - การเงินธนาคารอิสลาม โดยอาจมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้จากประเทศมุสลิมต่างๆ รวมถึงดึงดูดการลงทุนจากประเทศเพื่อนบ้านและประเทศมุสลิม
<p>การบริหารงานภาครัฐ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการประชุมหรือการเปลี่ยนนโยบายสู่การปฏิบัติ ปัจจุบันขาดนักวิชาการที่จะนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติที่เข้าใจง่าย - ธนาคารโลกสนับสนุนการให้ทุนกับองค์กรหรือโครงการที่มีการสนับสนุนให้เกิดข้อบังคับหรือกฎหมายในประเทศที่นำไปสู่ความยั่งยืนอย่างชัดเจน - แลกเปลี่ยนผลงานจากการทำงานของธนาคารโลกในอดีตเพื่อเรียนรู้ และปรับปรุงนโยบาย เช่น การเน้นผลผลิต รวมถึงการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง - ธนาคารโลกมีการประสานความร่วมมือกับรัฐบาลเพื่อปลดล็อกกฎหมาย ระเบียบต่างๆ พัฒนาศักยภาพ การบริการสาธารณสุขให้กับแรงงานนอกระบบ

การเสริมสร้างสันติสุขและร่วมพัฒนาสามจังหวัดภาคใต้

- การสร้างสันติสุขผ่านทางการพัฒนาการศึกษา
 - สนับสนุนให้เกิดห้องเรียนสันติภาพในชุมชน/โรงเรียน โดยให้รัฐบาลบรรจุเป็นนโยบาย
 - สนับสนุนงานวิจัยเพื่อศึกษาและหนุนเสริมกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้
 - เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้/สร้างความเข้าใจ/เคารพในการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม
 - รวมการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเข้าไปในหลักสูตร
- เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการพัฒนาเสียงและสิทธิของพลเมือง
- สนับสนุนให้ภาคใต้เป็นพื้นที่สีเขียวที่พึ่งตนเอง
- ใช้ตัวบ่งชี้ที่ไม่ใช่ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในการประเมินภาคใต้ ภูมิภาคนี้อุดมไปด้วยมรดกทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคม (วัฒนธรรมมุสลิม) ซึ่งตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจไม่สามารถสื่อออกมาได้

ความเสมอภาคหญิงชาย

- ยกกระดับศักยภาพของสตรีให้เป็นแกนนำ ในด้านสุขภาพ การเงิน (การจัดระบบการออมตามหลักศาสนาอิสลาม) การเกษตรและการจัดการความมั่นคงทางอาหาร การตลาด การค้าขาย การประเมินค่าใช้จ่ายต่างๆ
- ส่งเสริมให้หญิงชายมีรายได้ที่เท่าเทียมกัน